

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2020 йил 25 январь, № 19 (7521)

Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни
телефонингиз орқали сканер қилинг.

2020 йил – ИЛМ, МАЪРИФАТ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙИЛИ

АЗМУ ШИЖОАТЛИ ХАЛҚИМИЗ ТАРИХИМИЗНИНГ ЯНГИ САҲИФАСИНИ ЯРАТИШГА ҚОДИР

Ўзбекистон Республикаси
Президенти
Шавкат Мирзиёев
2020 йил 24 январь куни
Олий Мажлисга навбатдаги
Мурожаатномани
тақдим этди.

Тошкент шаҳридаги Халқаро конгресс марказида бўлиб ўтган анжуманда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, Вазирлар Маҳкамаси, вазирлик ва идоралар раҳбарлари, дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари, нодавлат ташкилотлар фаоллари, жамоатчилик иштирок этди.

Тадбир Ўзбекистон Миллий теле-радиокомпаниясининг телерадиоканаллари, шунингдек, ҳудудий ва нодавлат телеканаллар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг ижтимоий тармоқлардаги расмий саҳифалари орқали тўғридан-тўғри намоиш қилинди.

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Матбуот хизмати сурати.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

Хурматли депутатлар ва сенаторлар!
Азиз юртдошлар!
Муҳтарам меҳмонлар!
Хонимлар ва жаноблар!

Жонажон Ўзбекистонимиз янги ўн йилликка қадам қўймоқда. Эришган натижаларимиз тарихга айланиб, олдимизда янги-янги ўзгаришларни амалга ошириш бўйича улкан вазифалар ва имкониятлар пайдо бўлмоқда. Шу боис бугун Сизлар билан биргаликда мамлакатимизни 2020 йил ва келгуси 5 йилда ривожлантириш бўйича устувор йўналиш ва вазифаларни белгилаб олишимиз лозим.

Яқинда “Янги Ўзбекистон — янги сайловлар” шиори остида бўлиб ўтган сайловлар натижасида республикамызда демократик ислохотларни юқори босқичга олиб чиқиш учун зарур бўлган янги сиёсий муҳит вужудга келди.

Сайловлар очик-ойдин, халқаро стандартлар асосида ўтказилишини назорат қилиш учун 50 га яқин давлатдан ҳамда 10 та халқаро ташкилотдан 825 нафар кузатувчи иштирок этди. Биринчи марта Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Демократик институтлар ва инсон ҳуқуқлари бўйича бюросининг 316 кишилик тўлақонли миссияси билан яқин ҳамкорлик қилди.

Халқаро кузатувчилар сайловлар эркин рақобат муҳитида, сиёсий партиялар ўртасидаги қизгин тортишув ва баҳс-мунозаралар шароитида ўтганини, бу жараёнда оммавий ахборот воситаларининг роли сези-

ларли даражада ошганини алоҳида эътироф этдилар.

Барча халқаро кузатувчиларга сайлов жараёнида ҳақидаги ҳолис фикрлари ва тавсиялари учун бутун халқимиз номидан самимий миннатдорчилик билдираман.

Биз албатта ушбу тавсияларнинг ҳар бирини чуқур ўрганиб, тегишли дастур қабул қилиб, амалиётга кенг жорий этамиз. Бу борада сайлов комиссиялари ва аҳолининг сайлов маданиятини юксалтириш, сиёсий партияларнинг ўз электорати билан ишлаш тизимини янада такомиллаштириш, партияларнинг сиёсий фаоллигини ошириш олдимизда турган муҳим масалалардан биридир.

Шу билан бир қаторда, маҳаллий Кенгашларга сайлов ўтказишнинг уч поғонали тизимини оптималлаштириш, бунда туман ва шаҳар сайлов комиссиясининг ролини оширишга алоҳида эътибор қаратиш лозим. Парламент ва Марказий сайлов комиссияси сайлов аяқлари бўйича режалаштирилган вазифаларни амалга ошириш учун яқин ҳамкорликда иш олиб бориши зарур бўлади.

Барча депутат ва сенаторларга, уларнинг тимсолида бутун Ўзбекистон халқига мурожаат қилиб айтмоқчиман: демократик ислохотлар йўли — биз учун яққо ягона ва энг тўғри йўлдир. Бу борада биз ҳар қуни изланишда-миз, ҳориждаги илғор тажрибаларни чуқур ўрганиб, ҳаётимизни, иш услубимизни янгилашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Биз янги Ўзбекистонни халқимиз билан биргаликда барпо этамиз, деган улуғвор мақсадни ўз олдимизга қўйганмиз. Бу борада “Жамият — ислохотлар ташаббускори” деган янги ғоя қундалик фаолиятимизга тобора чуқур кириб бормоқда.

Ислохотларнинг амалий натижадорлигини оширишда, жойларда янги ташаббусларни илгари суришда аҳолиимизнинг янада фаолроқ, янада ташаббускор бўлишига эришмоғимиз лозим.

Энг асосийси, бу ислохотлар натижасида халқимиз учун фаровон ва муносиб турмуш шароитини яратиб беришимиз керак. Одамларимиз етарли даромад топиши учун энг қўлай бизнес ва инвестиция муҳитини шакллантириб, янги-янги корхоналар ва иш жойларини қўпайтиришимиз зарур. Бу ғоят долзарб ишларни ўзимиз қилмасак, ҳеч ким бизга четдан келиб қилиб бермайди.

Халқимиз шунини яхши билиши керак: олдимизда узоқ ва машаққатли йўл турибди. Барчамиз жипслашиб, тинимсиз ўқиб-ўргансак, ишимизни мукамал ва унмлли бажарсак, замонавий билимларни эгаллаб, ўзимизни аямасдан олдинга интилсак, албатта, ҳаётимиз ва жамиятимиз ўзгаради.

Мен бунга қатъий ишонаман ва бу фикрни сизлар ҳам қўллаб-қувватлайсизлар, деб ўйлайман.

Хурматли қўшма мажлис иштирокчилари!

Халқимизнинг фидокорона меҳнати

билан 2019 йил — Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йилида салмоқли натижаларга эришдик. Барча соҳалардаги ижобий натижалар қаторида инвестициялар ҳажми ҳам сезиларли даражада ошди.

Айниқса, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар 4,2 миллиард долларни ташкил этиб, 2018 йилга нисбатан — мана шу рақамга эътиборингизни қаратмоқчиман — 3,1 миллиард долларга ёки 3,7 баробар ўсди. Инвестицияларнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 37 фоизга етди.

Мамакатимиз илк бор халқаро кредит рейтингини олди ва жаҳон молия бозорида 1 миллиард долларлик облигацияларни муваффақиятли жойлаштирди. Иқтисодий ҳамкорлик ва ривожланиш ташкилоти томонидан Ўзбекистоннинг кредитга доир таваккалчилик рейтингини охириги 10 йилда биринчи марта яхшиланди.

Энергетика, нефть-газ, геология, транспорт, йўл қурилиши, қишлоқ ва сув хўжалиги, ичимлик суви ва иссиқлик таъминоти ҳамда бошқа қатор тармоқларда чуқур таркибий ислохотлар бошланди. Саноатнинг 12 та етакчи тармоғида модернизациялаш ва рақобатдошликни кучайтириш дастурлари жадал амалга оширилмоқда. Натижада ўтган йили иқтисодий ўсиш 5,6 фоизни ташкил этди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 6,6 фоизга, экспорт — 28 фоизга кўпайди. Олтин-валюта захираларимиз 2019 йил давомида 2,2 миллиард долларга ортиб, 28,6 миллиард долларга етди.

(Давоми 2, 3, 4-бетларда).

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
Ф А Р М О Н И

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ АЪЗОЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 98-моддасига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси янги сайланган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси олдида ўз ваколатларини зиммасидан соқит қилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг таклифига кўра, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг 2020 йил 21 январдаги қарорларига мувофиқ, Бош вазир лавозимига А. Н. Арипов тасдиқланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг 2020 йил 22 январдаги тегишли қарорларига биноан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг аъзолигига номзодлар маъқулланган.

1. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 98-моддасига мувофиқ:

Арипов Абдулла Нигматович — Бош вазир;

Раматов Ачилбай Жуманиязович — Бош вазирнинг биринчи ўринбосари;

Кучкаров Джамшид Анварович — Бош вазирнинг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси молия вазири;

лавозими бўйича — Бош вазирнинг инвестициялар ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари бўйича ўринбосари;

лавозими бўйича — Бош вазирнинг таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари бўйича ўринбосари;

Абдухакимов Азиз Абдухакимович — Бош вазирнинг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси раиси;

Баситханова Элмира Иркиновна — Бош вазирнинг ўринбосари — Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси раиси;

Вазирликлар

Камилов Абдулазиз Хафизович — ташқи ишлар вазири;

Ходжаев Батир Асадиллаевич — иқтисодиёт ва саноат вазири;

Давлетов Русланбек Куролтаевич — адлия вазири;

Курбанов Баходир Низамович — мудофаа вазири;

Бобожонов Пўлат Раззакович — ички ишлар вазири;

Умурзаков Сардор Уктамович — инвестициялар ва ташқи савдо вазири;

Ходжаев Жамшид Абдухакимович — қишлоқ хўжалиги вазири;

Хамраев Шавкат Рахимович — сув хўжалиги вазири;

Хусанов Нозим Бахтиёрович — бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири;

Шадманов Алишер Каюмович — соғлиқни сақлаш вазири;

Маджидов Ином Уришевич — олий ва ўрта махсус таълим вазири;

Шерматов Шерзод Хотамович — халқ таълими вазири;

Шин Агрипина Васильевна — мактабгача таълим вазири;

Назарбеков Озодбек Ахмадович — маданият вазири;

Садиков Шухрат Мухаммаджонович — ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазири;

Салиев Музаффар Халдарбаевич — уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазири;

Абдурахмонов Иброхим Юлчиевич — инновацион ривожланиш вазири;

Набиев Дилмурод Хамидуллаевич — жисмоний тарбия ва спорт вазири;

Закиров Батир Иркинович — қурилиш вазири;

Ганиев Элар Мажилович — транспорт вазири;

Султанов Алишер Саидаббасович — энергетика вазири;

лавозими бўйича — факултетда вазиятлар вазири;

Давлат қўмиталари

Азимов Муротжон Бердиалиевич — Давлат божхона қўмитаси раиси;

Мусаев Бехзод Анварович — Давлат солиқ қўмитаси раиси;

Гулямов Бахтиёр Вахабович — Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси раиси;

Исмоилов Ойбек Ортикович — Мудофаа саноати давлат қўмитаси раиси;

Бегалов Баходир Абдусаломович — Давлат статистика қўмитаси раиси;

Абдуллаев Абдушуккур Хамидович — Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси;

Кучкаров Бахром Тулкинович — Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси;

Исламов Бобир Фархадович — Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси раиси;

Норқобилов Бахромжон Тураевич — Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси раиси;

Бакиров Низомидин Жалилович — Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Администрацияси раҳбари

3. Ш. Низомидинов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2020 йил 23 январь

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Давоми. Бошланishi 1, 2-бетларда).

Вазирлар Маҳкамаси ушбу йўналишдаги таҳлилий ва комплекс баҳолаш ишларини яқунлаб, тегишли хулоса ва тақлифларни Олий Мажлис палаталарига тақдим этсин.

Шу билан бирга, биз Жаҳон савдо ташкилоти билан бошланган мулоқотимизни ҳамда Европа Иттифоқи билан Ҳамкорлик ва шериклик тўғрисидаги янги битимни тузиш бўйича ишларни изчил давом эттирамиз. Шунингдек, биз бошқа халқаро ва минтақавий иқтисодий ташкилотлардаги иштирокимизни янада кучайтирамиз.

Бешинчидан, саноат тармоқларини узлуксиз хом ашё ва замонавий инфратузилма билан таъминлаш зарур. Иқтисодиётнинг қатор муҳим тармоқлари, жумладан, кимё, нефть ва газ, энергетика, электротехника, қурилиш материаллари, заргарлик саноатини хом ашё билан таъминлаш учун, аввало, геология-қидирув соҳасини тубдан ривожлантириш лозим. Шуни ҳисобга олиб, жорий йилда истиқболли конларни аниқлаш ва мавжуд захираларни кўпайтириш учун бюджетдан 2 триллон сўм маблағ ажратилимқода.

Давлат геология кўмитаси олдига ушбу маблағларни самарали ишлатиш орқали шу йилда янги истиқболли майдонлар ва конларни аниқлашис 35 фоизга, келгуси йилда эса 40 фоизга ошириш вазифаси қўйилади.

Давлат геология кўмитаси Инвестициялар ва ташки савдо вазирлиғи билан бирга камида 20 та кон бўйича тайёр лойиҳалар тўпламини шакллантириб, салохиятни инвесторларга тақлиф этиши лозим. Шунингдек, кўмита углеводородлар ва уларнинг захиралари бўйича ҳисоб-китоб юритиш, тоифага ажратиш ва бошқаришни халқаро тизимини амалиётга жорий этиши керак.

Иқтисодий юксалишни таъминлаш учун барча қўлайликларга эга бўлган замонавий инфратузилма барпо этиш ниҳоятда зарур.

Биз кейинги 3 йилда йўл қурилишига — 9,8 триллон сўм, сув тармоқларига — 4,6 триллон сўм, электр тармоқларига — 18,2 триллон сўм, табиий газ таъминотига — 1,2 триллон сўм маблағ ажратдик. Бу рақамлар ушбу тармоқлар учун сўнгги 10 йилда сарфланган маблағлардан бир неча баробар кўндрир. Лекин, шунга қарамадан, замонавий инфратузилма яратиш, мавжуд тизимни модернизация қилиш учун бундан бир неча ўн баробар кўп маблағ талаб этилади.

Қанчалик қийин бўлмасин, биз ҳар йили Инвестиция дастури доирасида катта маблағ ажратиб, бу йўналишдаги ишларни, албатта, жадал давом эттирамиз. Бунга қўшимча равишда республика ва маҳаллий бюджетларнинг прогноздан юқори тушувларининг ярмини инфратузилма объектларини ривожлантиришга йўналтириш — Молия вазирлиғи ва ҳокимлар учун жорий йилдаги асосий вазифалардан бири бўлиши керак.

Конунчилик палатаси Ҳисоб палатасини жалб этган ҳолда, ушбу маблағларнинг мақсадли ва самарали ишлатилишини жойларга чиқиб, мунтазам равишда ўрганиб бориши мақсадга мувофиқдир.

Олтинчидан, бизнес муҳитини янада яхшилаш биз учун энг муҳим масалалардан бири бўлиб қолади.

Жаҳон банкининг “Бизнес юритиш” рейтингида энг яхши 50 та мамлакат қаторига кириш бўйича барча ташкилий-ҳуқуқий чора-тадбирларни қабул қилдик. Ҳукумат ушбу тадбирларнинг амалий ижросини самарали ташкил этиши зарур.

Яқинда қабул қилинган янги Солиқ кодексига мувофиқ, бу йилдан бошлаб қўллаб янгиланган амалиётга жорий этилмоқда. Жумладан, солиқ турлари 13 тадан 9 гага камайирилди. Солиқларни тўлаш мuddатини узайтириш ёки бўлиб-бўлиб тўлашга рuxсат бериш бўйича енгиллаштирилган механизмлар киритилди.

Биринчи марта тадбиркорларга ички бозорда сотган маҳсулотни бўйича қўшилган қиймат солиғининг бир қисmini қайтариш тартиби жорий этилмоқда. Ҳозиргача бу тартиб фақат маҳсулот экспорт қилинганда қўлланар эди. Бунинг ҳисобидан тадбиркорлар ихтиёрида 3,4 триллон сўм ёки ўтган йилга нисбатан 2,5 баробар кўп маблағ қолади.

Энди тадбиркор томонидан тўланган ортиқча солиқ ўз мuddатида қайтарилмаса, унга Марказий банкнинг асосий ставкаси бўйича бюджетдан фoиз тўланади. Бунинг аҳамиятини мана шу залда ўтирган ва “ойнаи жаҳон” орқали менинг сўзларимни эшитётган тадбиркорлар, ўйлайманки, ҳаммадан кўра яхши тушунад.

Солиқ кодекси нормаларини ҳар бир солиқ ходими, тадбиркорлар ва солиқ тўловчилар пухта ўзлаштириши, бунинг учун уларни мунтазам равишда ўқитиш зарур.

Солиқ хизмати ходимлари дунёқарашини тубдан ўзгартириш ва малакали кадрларни тайёрлаш мақсадида Давлат солиқ кўмитаси қошида Фискал институтини ташкил этишни тақлиф қиламан. Бу жараёнда катта тажрибага эга бўлган нуфузли хорижий экспертларни жалб этиш зарур.

Шу билан бирга, тадбиркорларни кўп қийнайдиган соҳа — лицензиялаш ва рuxсатномалар бериш тартибларини жиддий ўзгартирамиз. Очик айтиш керак, мавжуд 280 га яқин лицензия ва рuxсатномалар орасида фаолият тур-

лари ҳисобини юритиш, маблағ улиш учун жорий қилинганлари ҳам бор. Бу эса тадбиркорларнинг ҳақли эътирозларига сабаб бўлмоқда.

Шу сабабли Адлия вазирлиғи, Савдо-саноат палатаси, Бизнес-омбудсман 2020 йил 1 мартга қадар лицензия ва рuxсатномалар бериш асосларини тубдан қайта кўриб чиқиб, уларнинг сонини камида 2 баробар қисқартириш бўйича аниқ тақлиф киритсин. Шунингдек, “Кичик ва ўрта бизнес тўғрисида”-ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш зарур. Унда кичик ва ўрта бизнес мезонлари ҳамда бу соҳа вакилларини рағбатлантириш механизмлари назарда тутилиши керак.

Бу йил ҳар бир ҳудудда тадбиркорларга ер участкаларига оид маълумотларни очик ва ҳаққоний етказиш бўйича янги тизим жорий этамиз. Унга қўра, тадбиркорнинг фаолият юритиши учун зарур бўлган бўш ер майдонлари, бино ва иншоотлар, уларнинг қиймати ва шартлари ҳақидаги тўлиқ харитани исталган вақт ва ҳудудда онлайн тартибда олиш имконияти яратилади.

Ҳабарингиз бор, бундан 2 йил олдин корхоналарнинг молия-ҳўжалик фаолиятини текширишга нисбатан эълон қилинган мораторийнинг мuddати тугади. Лекин бу яна эски усулда ёппасига текшир-текширларни бошлаб юбериш мумкин, дегани эмас.

Бу кимгадир ёқадими-йўқми, биз бунга йўл қўймаймиз. Барча назорат идоралари раҳбарлари шуни қулогига яхшилаб қўйиб олсин.

2020 йилнинг биринчи чорагида, илгор тажрибалар асосида, барча даражадаги назорат қилувчи идораларда янги замонавий тизим жорий этилиши шарт. Ана шу тизим орқали ҳар бир корхона ва тадбиркор бўйича алоҳида-алоҳида иш олиб бориб, уларнинг қонуний фаолият юритишини таъминлаш, текширишни эса энг сўнгги фавулқода чора сифатида адолатли ўтказиш лозим. Мазкур масала юзасидан, назорат идораларининг раҳбарлари парламент олдига ҳар чоракда шахсан ҳисобот бериб боради.

Банкротлик борасидаги ҳозирги тартиб-тамоийилар корхоналарни тугатиш ва мол-мулкдан тушган маблағлар ҳисобидан қарзларни қоплашни назарда тутди. Шунинг учун сўнгги 3 йилда атиги 3 та корхонада санация қўлланган, холос. Энди бундай қоидадан бутунлай воз кечиб, тўловга қобилиятсиз корхоналарни энг илгор хорижий тажриба асосида соғломлаштириш бўйича янги тизим жорий этамиз.

Тадбиркорларнинг ҳуқуқларини таъминлашда Олий Мажлисининг иккала палатаси ҳам таъсирчан парламент назоратини йўлга қўйиши зарур.

Тадбиркорлик соҳасида ижтимоий ҳавфи катта бўлмаган айрим жиноят турларини жиноят тоифасидан чиқариш сиёсатини изчил давом эттиришимиз лозим. Жумладан, сохта тадбиркорлик, рақобатчининг обрўсини тушириш каби қилмишлар учун жиноий жавобгарлик бекор қилинади. Шунингдек, божхона қонун ҳужжатларини бузиш билан боғлиқ жиноятни биринчи марта содир этган, лекин тўловларни тўлаган шахсларни жиноий жавобгарликдан озод қилиш керак.

Юридик шахс бўлган тадбиркорлик субъекти аъзоларига “жиноий уюшма” деган айблов қўйиб, уларга оғир жазо тайинлаш каби аллақачон умрини ўтаб бўлган тартибларни бекор қилиш вақти етди. Бунинг оқибатида озолаб тадбиркорлар қанчадан-қанча азият чекиб, моддий зарар қўраётганларини инобатга олсак, бу ўзгаришларнинг қандай катта аҳамиятга эга экани аққол аён бўлади.

Олий суд, Бош прокуратура, Бизнес-омбудсман, Савдо-саноат палатаси, Адлия вазирлиғи 2020 йил 1 апрелгача ана шу масалалар бўйича тегишли қонун лойиҳасини пухта ишлаб чиқиши лозим.

Еттинчидан, иқтисодиётимиз ривожини, аҳоли бандлиги ва даромадлари ўсишини таъминлайдиган энг муҳим соҳалардан бири бўлган қишлоқ хўжалигини стратегик ёндашувлар асосида тараккий этириш зарур.

Тармоқдаги ҳозирги ўсиш суръатлари бизни мутлақо қониқтирмайди. Бу борада бозор механизмларини кенг жорий этиш, фермер ва деҳқонлар манфаатдорлигини оширмас эканмиз, биз кутган сезиларли ўзгариш бўлмайди. Шу боис **пахта ва галла етиштиришга давлат буюртмасини бекор қилиб, ушбу маҳсулотларни бозор тамойиллари асосида харид қилиш тизимига босқичма-босқич ўтатиш. Агар бу йўлдан бормасак, фермер ва деҳқонларимиз маҳсулот етиштиришда эркин бўлмайди, улар ўзлари кутганларидек манфаат кўрмайди, ҳокимларнинг эса иш услуби ўзгармайди.**

Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жағмармасини ислоҳ қилиб, аграр соҳанинг бошқа тармоқларига ҳам арзон кредитлар ажратиш йўлга қўйилади.

Келгусида Қишлоқ хўжалиғи вазирлиғи соҳа корхоналарига кўрсатма бериш, ресурсларни тақсимлаш, режа белгилаш каби эски иш усулларидан мутлақо воз кечиши зарур. Бунинг ўрнига вазирлик сервис ташкилотига айланиши, хусусий агросаноат ташкилотларига ер ҳолатини аниқлаш, экин турлари ва уругни тўғри танлаш, зараркундалларга қарши курашиш, молиявий қўмаклашиш, маҳсулот бозорини топиш бўйича хизмат кўрсатиши керак.

Аграр тармоқда фермерлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш билан бирга, пахта ва галла етиштиришни кластер шаклига босқичма-босқич ўтказиш бўйича изланишларимизни давом эттирамиз.

Мева-сабзавот, шoliчилик, чорвачилик, ипакчилик каби бошқа тармоқларда ҳам бугунги кун талабига жавоб берадиган кластерларни ташкил этиш ишларини давом эттирамиз.

Бу йил 2 миллиард долларлик, кейинги 5 — 7 йилда эса 3-4 баробар кўп мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт қилиш учун маҳсулот етиштиришни кескин кўпайтириш чораларини кўриш зарур.

Парламентимиз ушбу ислохотларимизнинг ҳуқуқий асоси бўлган “Кооперация ва кластерлар тўғрисида”ги янги қонунни тезроқ қабул қилса, ушбу катта режа ва ниятларимизга мос иш бўлур эди.

Бу йил мева-сабзавотчилик, узумчилик, уруғчилик, чорвачилик, агрологистикани ривожлантириш, сувни тежайдиган технологияларни кенг жорий этиш, илмий тадқиқот ишлари, соҳа учун малакали кадрларни тайёрлашга 3 триллон сўм маблағ йўналтирамиз. Чорвачилик, қорақўлчилик, балиқчилик, паррандачилик каби соҳаларда наслчиликка алоҳида эътибор қаратилиб, уни давлат томонидан қўллаб-қувватлашининг янги механизмлари татбиқ этилади.

2020 йилда 44 минг гектар ерда ёки ўтган йилга нисбатан қарийб 4 баробар кўп майдонда сувни тежайдиган технологияларни жорий этамиз. Бунинг учун Давлат бюджетидан 300 миллиард сўм субсидия ажратилади. Шунингдек, сув хўжалиғи объектларини бошқариш жараёнларини, сувни назорат қилиш ва унинг ҳисобини юритиш тизимини автоматлаштириш зарур.

Ушбу масалалар Сув хўжалигини ривожлантириш концепциясида ўз аксини топиши керак. Вазирлар Маҳкамаси жорий йил 1 апрелга қадар ана шу концепция лойиҳасини тасдиқлаш учун киритсин.

Саккизинчидан, туризмни иқтисодиётнинг стратегик тармоғига айлантириш биз учун устувор вазифа бўлиб қолади.

Ҳукумат олдидаги энг муҳим вазифалардан бири — жорий йилда юртимизга келадиган туристлар сонини 7,5 миллионга етказишдан иборат.

Маълумки, қатор нуфузли хорижий оммавий ахборот воситалари 2020 йлда Ўзбекистонни саёхатга албатта бориш тавсия этилган мамлакатлар қаторига киритди. Биз бундай имкониятдан унумли фойдаланишимиз керак. Катта салохиятга эга бўлган зиёрат ва тиббиёт туризмини ҳам жадал ривожлантириш зарур.

Юртимизда 8 минг 200 дан зиёд маданий мерос объекти мавжуд бўлиб, туризм маршрутларига уларнинг атиги 500 таси киритилган.

Ҳукумат уч ой мuddатда зиёрат ва аъъанавий туризмни ривожлантириш мумкин бўлган маршрутлардаги объектлар сонини 800 тага етказиш бўйича чора-тадбирларни белгиласин.

Яна бир вазифа — ЮНЕСКОнинг Умумжаҳон моддий маданий мероси ва Номоддий маданий мероси рўйхатига Ўзбекистондаги янги объектларни киритишни тезлаштириш лозим.

Жорий йилда янги замонавий меҳмонхоналарни қуришга Давлат бюджетидан 200 миллиард сўм субсидия ажратиб, туризм инфратузилмасини жадал ривожлантириш зарур.

Тўққизинчидан, урбанизация жараёнларини жадаллаштирган ҳолда, ҳудудларни комплекс ривожлантириш, аҳоли учун муносиб турмуш шароитини яратиш керак.

Ана шу ишлар доирасида 7 та йирк шаҳар — Андижон, Бухоро, Самарқанд, Қарши, Фарғона, Наманган, Нукусга туташ бўлган 12 та йўлдош шаҳарча танлаб олиниб, уларни ривожлантириш юзасидан комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқилади.

Ана шу вазифа билан боғлиқ яна бир масала шуки, асосий ишчи кучи яшайдиган ва иш ўринлари яратилаётган ҳудудларимиз ўртасида тафовут мавжуд. Бунинг ечими — ички миграцияни эркинлаштиришдан иборат.

Шу боис парламент ва ҳукумат 2020 йил 1 апрелга қадар прописка тизимини ислоҳ қилиш бўйича халқаро тажрибани ўрганиб, аниқ тақлифларни ишлаб чиқиши лозим.

Уй-жой қурилишига хусусий секторни фаол жалб қилмасдан туриб, аҳолининг уй-жойга бўлган талабини тўлиқ таъминлаш мумкин эмас. Шу сабабли янги ипотека тизими жорий этилмоқда.

Бу борада виллоятлардаги шаҳарлар ва Тошкент шаҳрида 18 мингга яқин ҳамда қишлоқларда 4 мингга уй-жой хусусий сектор томонидан қурилади. Давлат, банклар ўртасида соғлом рақобатни таъминлаш мақсадида уларга қарийб 4 триллон сўм маблағларни аукционлар орқали ажратлади.

Кам таъминланган аҳолини қўллаб-қувватлаш мақсадида шаҳарларда 16 минг оилага уй-жой олиш учун бошланғич бадал ва кредит фoизини қоплашга бюджетдан 1 триллон сўм субсидия ажратилади.

Менинг энг катта ниятим шуки, Ватанимиз ичра ҳар бир инсон ўзининг “кичик ватани”га — уй-жойига эга бўлса, биздан халқимиз ҳам, Яратган ҳам рози бўлади.

Хурматли мажлис иштирокчилари! Охириг уч йилда “Инсон манфаатлари ҳамма нарсадан устун” деган

тамойил асосида, халқимиз ҳаётини тубдан яхшилаш бўйича олиб бораётган кенг қўламли ижтимоий ислохотларини давом эттирамиз. Бунинг учун **биринчи навбатда** аҳоли фаровонлигини ошириш ва унинг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш — биз учун бош вазифалардан бири бўлиб қолади.

Ҳудудларда, айниқса, қишлоқларда аҳолининг ақсарият қисми етарли даромад манбаига эга эмаслиғи сир эмас. Ҳар қандай мамлакатда бўлгани каби бизда ҳам кам таъминланган аҳоли қатламлари мавжуд. Турли ҳисоб-китобларга кўра, улар тахминан 12 — 15 фoизни ташкил этади. Бу ўринда гап кичкина рақамлар эмас, балки аҳолиимизнинг 4-5 миллионлик вакиллари ҳақида бормоқда.

Баъзи одамлар ижтимоий нафақа ва моддий ёрдам пулини тўлаш ёки уларнинг миқдорини ошириш орқали ушбу муаммони ҳал этиш мумкин, деб ўйлайди. Бу — бир томонлама ёндашув бўлиб, муаммони тўла ечиш имконини бермайди.

Камбағалликни камайитириш — бу аҳолида тадбиркорлик руҳини уйғотиш, инсоннинг ички қуч-қуввати ва салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқариш, янги иш ўринлари яратиш бўйича комплекс иқтисодий ва ижтимоий сиёсатни амалга ошириш, демекдир.

Шунинг учун Жаҳон банки, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Тараққиёт дастури ва бошқа халқаро ташкилотлар билан бирга Камбағалликни камайитириш дастурини ишлаб чиқишни таъйиқ этаман. Бу борада халқаро маъёрлар асосида чўқур ўрганишлар ўтказиб, камбағаллик тушунчаси, уни аниқлаш мезонлари ва баҳолаш усуллари қамраб олган янги методологияни яратиш лозим.

Шунингдек, Фарғона водийсининг 22 та қишлоқ туманида аҳоли ўртасида замонавий ишбилармонлик ва бизнес қўنىмаларини шакллантириш бўйича бошланган ижобий тажрибани барча ҳудудларда босқичма-босқич жорий этишимиз керак.

Жаллардаги ижтимоий муаммоларни ҳал этишга оид тадбиркорлик ташаббусларини, айниқса, ёшлар ва аёллар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлашга устувор аҳамият бериш зарур. Шу мақсадда аҳоли ва тадбиркорларга, микромолия хизматлари ва молиявий ресурсларга, давлат ҳаридларига кенг йўл очиб берилди. Бундай чоралар орқали одамларимизда тадбиркор бўлишга иштиёқ ва ишонч ортди, улар қўпроқ даромад олишга интиладиган бўлади.

Шу билан бирга, ҳамма ҳам тадбиркор бўла олмайди. Шу сабабли бундай одамлар билан тизимли иш олиб бориб, уларни касбга қайта тайёрлаш орқали уларни муносиб иш жойи билан таъминлаш лозим. Ушбу мақсадлар учун 700 миллион доллар жалб қилинади.

Биз янги иш ўринларини яратадиган тадбиркорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз, таъбир жоиз бўлса, уларни елкамизда кўтаришимиз керак.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой мuddатда ижтимоий тадбиркорлик асослари ва уни рағбатлантириш чоралари тўғрисида тегишли қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш топширилди. Шунингдек, ҳукумат жорий йилда давлат дастурлари доирасида ҳамда тадбиркорликни ривожлантириш орқали 500 мингга янги иш ўрни яратишни таъминлаши зарур.

Шу муносабат билан бир фикрни алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман, ҳар бир тармок, соҳа, виллоят ва туманда яратилган тадбиркорлик субъектлари ва янги иш ўринлари, ана шу тузилмалар раҳбарлари фаолиятини баҳолашда энг асосий мезон бўлади.

Йил давомида бюджет тизими ҳодимларининг иш ҳақи, пенсия, стипендия ва нафақалар миқдори инфляция даражасидан юқори миқдорда оширилади.

Ижтимоий нафақа тўлашининг мукамал тизимини жорий этиш, жумладан, кам таъминланган оилаларга қўмақ кўрсатиш қаровини кенгайтириш, бюджет маблағларининг мақсадли сарфланишини таъминлаш зарур. Шунингдек, нафақа тайинлашдаги мезонларни қайта кўриб чиқиш ва уларни белгилашда очик ва адолатли тизим яратиш, бу борада маҳаллалнинг иштирокини танқидий қайта кўриб чиқиш лозим. Умуман олганда, аҳоли ижтимоий нафақа бўйича битта идорага мурожаат қилганидан кейин ўша идоранинг ўзи бир кунда ҳамма ҳужжатларни тайёрлаб, масаланинг ечимини топиши керак.

Фуқароларимиз пенсияга чиқishi учун фақат паспорти билан бориб, мурожаат қилиши қийоға бўладиган тизим яратилади. Бунинг учун, биринчи навбатда, давлат архиви тизими электрон шаклга ўтказилиши керак.

Жорий йилда кексалар, жумладан, ёлғиз кексалар билан ишлаш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича яқил ва таъсирчан тизим яратиш зарур. Бу тоифа учун ажратилаётган ижтимоий тўловлар миқдори ҳам қайта кўриб чиқилиши керак.

Меҳрибонлик уйларида тарбияланган ёшларнинг ижтимоий мослашуви, хусусан, уларни иш билан, келажакда уй-жой билан таъминлаш бўйича алоҳида дастур ишлаб чиқиш зарур. Чўнки бундай фарзандларимиз уларнинг ғамхўри, меҳрибони, ортидаги суянчи давлат ва жамият эканини доимо қалбдан ҳис қилиб туриши шарт.

Ноғиронлик, дафн маросими, бoқув-

чисини йўқотганлик бўйича нафақалар, иш пайтида майиб бўлганлик учун тоов пули каби тўловларни қайта кўриб чиқиб, “Ижтимоий суғурта тўғрисида”-ги қонунни ишлаб чиқиш зарур.

Вазирлар Маҳкамаси икки ой мuddатда Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш концепциясини ишлаб чиқиши, юқорида қайд этилган йўналишлар бўйича устувор вазифаларни белгилаши лозим.

Иккинчидан, соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантириш, тиббий хизмат сифатини ошириш бўйича ислохотларимизни ҳам қатъият билан давом эттирамиз.

Шифокорларнинг жамиятдаги ўрни ва мақомини кучайтириш, халқимиз ўртасида уларга нисбатан ҳурматни ошириш, ушбу касб эгалари учун муносиб меҳнат шароити яратиш ва даромадини кўпайтириш бўйича амалий чора-тадбирлар қўришимиз даркор.

Давлат тиббиёт ташкилотлари ва аҳолини дори воситалари, тиббиёт буюмлари билан таъминлашга ўтган йилга нисбатан 1,3 баробар кўп ёки қарийб 1,5 триллон сўм ажратилади. 281 та тиббиёт муассасасини қуриш ва таъмирлашга бюджетдан 1,1 триллон сўм сарфланади. Шунингдек, 17 та ихтисослашган илмий-амалий тиббиёт муассасасини бошқаришда замонавий менежмент механизмларини жорий этиш зарур.

Давлат-хусусий шериклик асосида хусусий тиббиётни янада ривожлантириш, соғлом рақобатни кучайтириш, биринчи навбатда, ихтисослашган тиббиёт марказларига хорижий инвесторларни жалб этиш чораларини кўриш даркор.

Гематологик ва вирусологик ёрдам сифатини ошириш, бу турдаги даволаш қийин бўлган беморларга тиббий хизмат кўрсатишни тубдан ислоҳ этишнинг вақти келди.

Қон ва вирусли касалликларни барвақт аниқлаш, даволаш учун малакали гематолог, вирусолог ва иммунолог тайёрлаш, дори-дармон ва тиббиёт техникаси учун маблағларни кўпайтиришимиз керак.

Ихтисослашган марказлар ва уларнинг филиалларида, шунингдек, Тошкент шаҳридаги тиббиёт муассасаларида шу йил электрон тиббий карталарни жорий этиш даркор.

Соғлиқни сақлаш соҳасини молиялаштиришни тубдан ислоҳ қилиш мақсадида бу йил маъбурий тиббий суғуртга оид қонунларни қабул қилиш ва уларни амалга ошириш бўйича барча ташкилий чора-тадбирларни ишлаб чиқиш лозим.

Ушбу тизимни жорий йилда Сирдарё виллоятда тажриба сифатида қўллаш бошланади.

Дори воситалари ҳаракатини назорат қилиш, контрафакт маҳсулотлар айланishiга чек қўйиш ва дориларнинг реал нарҳини онлайн тартибида кузатиб бориш тизим

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Давоми. Бошланishi 1, 2, 3-бетларда).

Шу ўринда ҳақли савол туғилади: нима учун Бош вазирдан бошлаб барча ҳукумат аъзолари, вилоят ҳокимлари парламентга ҳисобот беради-ю, вилоят ва туманлардаги раҳбарлар ўз фаолияти ҳақида маҳаллий Кенгашларга ҳисобот бермаслиги керак? Шунинг учун вилоят ва туман ҳокимлари ўз дастурлари ва уларнинг ижроси тўғрисида вилоят Кенгашларида ҳисобот берадиган тизим жорий қилинади.

Айни вақтда фармонлар, қарорлар, концепция ва стратегияларда белгиланган индикаторлар ва мақсадли параметрларнинг ижроси бўйича ҳокимлар ўз ҳудудларидаги оммавий ахборот воситалари ва жамоатчиликка мунтазам ахборот бериб боришлари керак бўлади.

Ишнинг самарасини ошириш мақсадида маҳаллий вакиллик органлари фаолиятида Кенгаш сўрови институтини жорий этишни тақлиф қиламан.

Яна бир муҳим масала. Амалдаги қонун ҳужжатларида ҳокимликларнинг 300 га яқин вазифа ва функциялари назарда тутилган. Шундан 175 таси, мазмун-моҳиятга кўра, ҳокимларнинг асосий вазифалари тоифасига кирмайди ва турли идораларнинг функцияларини тасқорлайди. Бу эса иш сифати ва ихро интизомига салбий таъсир кўрсатиши табиий.

Шу сабабли Олий Мажлис Сенати-га, Адлия вазирлигини жалб этган ҳолда, шу йилнинг биринчи яртида ҳокимларнинг ваколатларини қайта кўриб чиқиш ва уларга хос бўлмаган ҳамда бир-бирини тасқорлайдиган функцияларни тегишли органларга ўтказишни таъминлаш бўйича тақлиф тайёрлаш топширилади.

Иккинчидан, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамияти-нинг бошқа институтилари бугунги кун-да аҳолини ўйлантираётган муаммолар-га давлат идоралари эътиборини қара-тиб, ўзларининг асосланган тақлифла-рини бериб боришлари мақсадга мувофиқ бўлади.

Бунинг учун мамлакат ва ҳудудлар даражасида нодавлат нотижорат та-шкилотлари билан иктимойи шерикли-кни кенг йўлга қўйиб, грантлар ва икти-мойи буюртмаларни кўпайтиришимиз керак. Вазирлар ва идоралар ҳам бир четда томошабин бўлиб ўтирмасдан, бундай иктимойи ҳамкорлик ишлари-ни кенгайтириши лозим. Шунинг учун Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат но-тижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтиларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондининг фаолиятини тақомиллаштириш даркор.

Мамлакатимизнинг иктимойи-икти-содий ҳаётига оид ва жамоатчиликда алоҳида қизиқиш уйғотадиган ўта муҳим масалаларга доир қарорларни қабул қилишда жамоатчилик билан маслаҳат-лар, жамоатчилик эшитувларини ўтказиш мажбурийлигини аниқ белги-лаш керак. Жамоатчилик маъқул деса — маъқул, номаъқул деса — номаъқул бўлади.

Жамоатчилик назоратини янада кучайтириш, давлат ва жамият ўртаси-да ўзаро яқин ҳамкорлик ўрнатиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Жамоатчилик палатасини ташкил этиш-ни тақлиф қиламан.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотин-ини бақаркор ривожланиш мақсадла-рини бажаришда парламент, ҳукумат ва фуқаролик жамияти институтиларининг амалий ҳамкорлигини йўлга қўйиш, бу масала бўйича мунтазам равишда парламент ва жамоатчилик эшитувла-рини ташкил этиш лозим.

Хурматли депутатлар ва сенаторлар! Бугунги кунда ислохотларимиз сама-раси кўп жиҳатдан тўрта муҳим омила-га — яъни қонун устуворлигини таъминлаш, коррупцияга қарши қатъий курашиш, институционал салохиятни юксалтириш ва кучли демократик институтиларни шакллантиришга боғлиқ.

Қонун устуворлиги ва суд-ҳуқуқ со-ҳасидаги асосий вазифалар ҳақида Конституция кунига бағишланган тан-танали маросимда батафсил тўхталиб ўтганимиздан яхши хабардорлиқ.

Бу борада қуйидаги қўшимча вазифаларга эътиборингизни қаратмоқ-чиман.

Авалло, суд мустақиллигини тўлиқ

таъминлаш — энг муҳим вазифалари-миздан бири бўлиши зарур.

Яна бир бор айтмоқчиман — дастлабки терговда давом этиб келаётган қонунбузилиш ҳолатларини фақат ва фақат судларнинг ҳақиқий мустақиллигига эришиш орқали бартараф этиш мумкин.

Бу борада қабул қилган қонуний чора-тадбирларимиз аниқ натижалар бера бошлади. Ушбу ижобий ўзгариш-ларни Бирлашган Миллатлар Ташкило-тининг судьялар мустақиллиги бўйича махсус вакили Диего Гарсия-Саян жаноблари ҳам алоҳида эътироф этди.

Ўтган 3 йилда 1 минг 989 нафар, 2019 йилнинг ўзида 859 нафар фуқа-рога нисбатан оқлов ҳукми чиқарилди. Шунингдек, 2019 йилда 3 минг 81 на-фар шахс суд залидан озод қилинган бўлса, 2 минг 623 нафар фуқарога асоссиз қўйилган моддалар айбловдан чиқарилди ва ўзгартирилди.

Судьяларимизнинг адолатни ва қонун устуворлигини таъминлаш борасида оқлов ҳукмларини чиқараётгани, ҳеч шубҳасиз, суд-ҳуқуқ соҳасидаги энг катта ютуғимиздир. Мен, Президент сифатида, судьяларнинг бундай жасо-рати ва қатъиятини бундан кейин ҳам тўлиқ қўллаб-қувватлайман.

Энди суд орқали инсонларнинг ҳуқуқи тикланганини эътироф этиш билан чекланиб қолмасдан, нима сабабдан судгача бўлган тергов жараёнида инсон ҳуқуқ ва эркинлик-лари бузилган, деган саволни ҳам кўндаланг қўядиган, таътиқлар учун жавоб берадиган вақт келди.

Эски тузумдан қолган ва ҳануз давом этаётган суд қарорларини прокуратура томонидан қақириб олиб, ўрганиш амалиётини чеклаш лозим. Энди фақат иш юзасидан шикоят келиб тушган ҳолдагина прокурор суд қарорини олиб ўрганиши мумкин.

Суд раислари томонидан судьялар-нинг фаолиятини баҳолаш ва уларга нисбатан интизомий иш кўзғатиш бўйи-ча ваколатларни қайта кўриб чиқиш керак.

Давлат идоралари мансабдорла-ри шуни чўқур англаб олсинлар: судлар мустақиллигини таъминлаш масаласи бундан бўён ҳам шахсан Президентнинг қаттиқ назоратида бўлади. Суд остонасига қадам қўйган ҳар бир инсон, Ўзбекистон-да адолат ҳукм сураётганига тўла ишонч ҳосил қилиши керак. Акс ҳолда, буюк немис файласуфи Иммануил Кант айтганидек, “Адолат йўқолган пайтда, ҳаётнинг қадрини белгилайдиган бошқа ҳеч нарсa қолмайди”.

Бу ҳақиқатни ҳеч қачон унутмас-лигимиз керак. Ўзбекистонда судьялар қонунларнинг толмас ҳимоячилари, адолатнинг мустаҳкам устуңлари бўлиши лозим.

Олий суд, Судьялар олий кенгаши, Адлия вазирлиги уч ой муддатда юқори-да билдирилган тақлифларни амалиёт-га жорий этишни назарда тутадиган, қонун лойиҳасини киритсин.

Иккинчидан, суд-ҳуқуқ соҳасига доир асосий қонун ва кодекслар бун-дан деярли 20 — 25 йил олдин қабул қилинган бўлиб, ҳозирги давр талаб-ларига жавоб бермайди.

Шу сабабли парламент яқин йиллар-да Фуқаролик, Жиноят, Жиноят-процес-суал, Жиноят-ижро, Маъмурий жавоб-гарлик тўғрисидаги кодексларни янги-дан қабул қилиши мақсадга мувофиқ-дир. Бу борада, аввало, тергов ва суд амалиётига инсон ҳуқуқлари соҳасида-ги илгор стандартларни жорий этишга алоҳида эътибор қаратиш керак.

Қонунчиликни янгилашдан мақсад — фақат қонун қабул қилиш эмас, аксин-ча, янги қонунлар эртага одамларга қандай амалий наф бериши, уларнинг ҳаётини қандай енгилаштириши ҳақида бош қотиришдан иборат бўлмоғи лозим.

Учинчидан, ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш соҳасидаги ислохотларни янги босқичга кўтариш зарур.

Биз ички ишлар идоралари фаоли-тини тақомиллаштириш бўйича жиғдий ислохотларни амалга оширмоқдамиз. Бирок, очик тан олиш керак, ушбу идоралар ҳали ҳалқчил тузилмага, фуқароларнинг чинакам ҳимоячисиға айлангани йўқ.

Тизимда жамоат тартибини сақлаш, жиноятларга қарши курашиш ва дав-лат хизматларини кўрсатиш фаолияти-га доир аниқ мезонлар белгиланмаган. Шу сабабли ислохотларни давом этти-риб, ички ишлар идораларини одамла-римизнинг оғирини енгиб қиладиган тузилмага айлантриш зарурлигини яна бир бор такрорлаш ўринли, деб била-ман.

Бу масала янги парламент, хусусан, Сенат олдидаги беш йиллик вазифа бўлиб, бунинг учун барча ташкилий-ҳуқуқий асосларни яратиш ва амалий чоралар қўриш лозим.

Ички ишлар органлари учун барча даражадаги раҳбарларнинг малакаси-ни ошириш ва мақсадли тайёрлаш тизимини ташкил этиш зарур.

Тўртинчидан, афсуски, жамияти-мизда коррупция иллати ўзининг турли кўринишлари билан тараққийтимизга гав бўлмоқда.

Бу ёвз балонинг олдини олмасак, ҳақиқий ишбилармонлик ва инвестиция муҳитини яратиб бўлмайди, умуман, жамиятнинг бирорта тармоғи ривожлан-майди.

Тадбиркорлар ҳанузгача ер ажратиш, кадастр, қурилиш, лицензия, божхона, банк, давлат харидлари каби соҳалар-да коррупцияга дуч келаётганини Президент номига келиб тушаётган қўллаб муурожаатлар ҳам, матбуот ва иктимойи тармоқлардаги чиқишлар ҳам яққол кўрсатиб турибди.

Коррупцияга қарши курашишда аҳолининг барча қатламлари, энг яхши мутахассислар жалб қилинмас экан, жамиятимизнинг барча аъзо-лари, таъбир жоиз бўлса, “ҳалол-лик вакцинаси” билан эмланмас экан, ўз олдимизга қўйган юксак марраларга эриша олмаимиз. Биз коррупциянинг оқибатлари билан курашишдан унинг барвақт олдини олишга ўтишимиз керак.

Ана шу вазифалар ижросини тизим-ли ташкил этиш мақсадида парламент ва Президентга ҳисоб берадиган, кор-рупцияга қарши курашишга масъул бўладиган алоҳида орган ташкил этиш-ни тақлиф этаман.

Президент Администрацияси Олий Мажлис палаталарининг тегишли қўмиталари билан биргаликда уч ой муддатда тегишли фармон лойиҳасини ишлаб чиқсин.

Бешинчидан, фуқаролик масала-рига оид қонунчиликни тақомиллашти-риш орқали инсон ҳуқуқларини таъмин-лаш борасида навбатдаги муҳим қадам қўйиш зарурлигини ҳаётнинг ўзи тақо-зо этмоқда.

Айниқса, мамлакатимизда узок вақт-дан бери яшаб келаётган, лекин Ўзе-бистон фуқароси деган ҳуқуқий мақом-га эга бўла олмаётган минглаб юрт-дошларимизнинг ана шу муаммосини қонуний ҳал этиш бўйича ташкилий-ҳуқуқий чораларни қуриш вақти келди, деб ўйлайман. Хусусан, 1995 йилгача Ўзбекистонга келган ва шундан буён истиқомат қилаётган шахсларга Ўзе-бистон Республикаси фуқаролиги автома-тик тарзда берилиши даркор. Шу тариқа 50 мингга яқин юртдошларимиз-нинг фуқаролик билан боғлиқ узок йиллардан буён ечилмасдан келаётган муаммолари ҳал этилади.

Вазирлар Маҳкамаси бу масалани Олий Мажлис Қонунчилик палатаси билан ҳамкорликда кўриб чиқиб, жорий йил 1 майга қадар тегишли қонун лойиҳаларини тақдим этиши лозим.

Хурматли анжуман иштирокчилари! Биз жамиятда миллатларо қотув-лик, диний бағрикенглик муҳитини мустаҳкамлаш борасидаги ишларни изчил давом эттирамиз. Бу борада 30 июль — “Халқаро дўстлик куни” му-носабати билан юртимизда биринчи марта “Дўстлик ҳафталиғи”ни ва “Дўстлик” халқаро форум-фестивалини ўтказишни тақлиф этаман.

Мамлакатимизда “жаҳолатга қарши — маърифат” деган эзгу гоя асосида ислом динининг инсонпарварлик мо-ҳиятини, тинчлик ва дўстлик каби оли-жаноб мақсадларга хизмат қилишини тартиб этиш кун тартибимиздаги доимий масалалардан бири бўлиб қолади.

Жорий йилда хадис илмининг султони Имом Бухорий, калом илми асосчиси Абу Мансур Мотуридий ва унинг давомчиси Абу Муин Насафий-нинг ҳаёти, илмий меросига бағишлан-

ган ҳамда диний бағрикенглик мавзу-ларига халқаро илмий-амалий конфе-ренциялар ва бошқа тадбирлар таш-кил этилади.

Имом Бухорий бобомизнинг Самар-қандадги ёдгорлик мажмуасини бу мўътабар зотнинг мусулмон дунёсида-ги улуг мақомига мос равишда мут-лақо янги лойиҳа асосида қайта барпо этиш ишларини ҳам бошлаймиз. Шунингдек, буюк аллома Баҳовуддин Нақшбанд бобомизнинг 700 йиллик таваллуд айёмини юқори савияда ўтказишимиз керак.

Сизларга маълумки, кейинги йиллар-да юртимизда олиб борилаётган инсонпарвар сиёсат туфайли тўғри йўлдан адашган, билиб-билимай хатога қўл урган фуқароларни соғлом ҳаётга қайтариш бўйича муҳим ишлар амалга оширилмоқда. Жорий йилда ҳам диний экстремистик йўлга кириб қолгандан чин дилдан пўшаймон бўлган шахслар-нинг иктимойи-маиший муаммолари-ни аниқлаш ва ҳал этиш, уларни жамиятга мослаштириш бўйича ишлар давом эттирилади.

Жаҳонда шиддат билан ўзгараётган нотинч ва мураккаб вазият, турли мо-жаролар жонажон Ватанимиз ҳавфсиз-лигини, эл-юртимизнинг осойишга ҳаётини таъминлаш ҳамда мавжуд таҳдид ва хатарларга муносиб жавоб беришга доим тайёр туришимизни тақозо этмоқда.

Президент ҳузуридаги Хавфсизлик кенгашининг яқинда ўтказилган мажли-сида бу борадаги устувор вазифалар ва амалий чора-тадбирларни белгилаб олдик. Қулолли Кучларимиз ушбу вазифаларни самарали адо этади, деб ишонаман.

Биз Ўзбекистон ташқи сиёсатини фаоллаштириш юзасидан бошлаган кенг кўламли ишларни, миллий ман-фаатларимизга жавоб берадиган, очик, прагматик ва чуқур ўйланган ташқи сиёсат йўлини давом эттирамиз. Олис ва яқиндаги барча давлатлар билан ҳамкорлик алоқаларини, узок муддат-ли ва кўп қиррали шериклиқни янада кучайтирамиз.

Бу борада қуйидаги устувор жиҳат-ларга сизларнинг диққатингизни қарат-моқчиман.

Биринчи. Марказий Осиё минтақа-сидаги мамлакатлар билан барча соҳаларда ўзаро дўстлик, яхши қўни-чилик ва стратегик шериклик руҳидаги муносабатларни мазмун ва сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиши-ми зарур.

Иккинчи. Россия Федерацияси, Хитой Халқ Республикаси, Америка Қўшма Штатлари, Япония, Жанубий Корея, Туркия, Бирлашган Араб Амирликлари, Европа Иттифоқи ва Осиё мамлакатлари билан сиёсий, савдо-иқтисодий, инвестициявий, транспорт-коммуникация ва маданий-гуманитар алоқаларни янада ривож-лантиришга алоҳида аҳамият берамиз.

Учинчи. Бирлашган Миллатлар Таш-килоти, Европада хавфсизлик ва ҳам-корлик ташкилоти, Ислом ҳамкорлик ташкилоти, Туркий кенгаш ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар доира-сида кўп томонлама ҳамкорлиқни жа-даллаштиришни давом эттиришимиз зарур.

Орол муаммосини ҳал этишда халқаро ҳамкорлиқни кучайтириш мақ-садида Бирлашган Миллатлар Ташки-лоти билан тузилган Орол денгизи минтақасида инсон хавфсизлигини таъ-минлаш бўйича кўп томонлама Траст фондида катта ишонч билан қарайим.

Биз Ўзбекистоннинг 2021 — 2023 йил-лар мобайнида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Инсон ҳуқуқлари бўйи-ча кенгашига аъзо бўлиши масаласини изчил илгари суриш ниятидамиз.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро конвенцияни ишлаб чиқишни тақлиф эт-ган эдик. Жорий йилда Инсон ҳуқуқла-рини бўйича Самарқанд форумини ёшлар ҳуқуқларига бағишлаб ўтказиш ва унда ушбу конвенция лойиҳасини муҳожама этишни тақлиф қиламан.

Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий стратегияни қабул қилишни ҳам тезлаштиришимиз керак.

Тўртинчи. Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги ва Шанхай ҳамкорлик таш-

килоти доирасида фаолиятимиз сама-расини янада оширишимиз зарур.

Ўзбекистоннинг 2020 йилда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига раислик қилиши, биз учун тарихий аҳамиятга эга. Биз Ҳамдўстликда савдо-иқтисо-дий ва транспорт-транзит соҳаларида ҳамкорлиқни кенгайтириш, ташкилот томонидан қабул қилинган қарорлар-нинг амалий натижадорлигини ошириш ва аъзо давлатлар ўртасида гуманитар алоқаларни янада мустаҳкамлаш учун барча салоҳият ва имкониятларни ишга соламиз.

Шанхай ҳамкорлик ташкилоти билан муносабатларни ривожлантириш — Ўзбекистон ташқи сиёсатининг муҳим йўналиши бўлиб қолади.

Бундан ташқари, жорий йилда Мус-тақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Марқа-зий Осиё, Европа Иттифоқи ва Осиё мамлакатлари билан олий даражадаги икки томонлама ва кўп томонлама тадбирлар ўтказилиши кўтилмоқда. Ташрифлар доирасида мамлакатимиз манфаатларига хизмат қиладиган ис-тиқболли лойиҳалар ва дастурлар қабул қилиниши кўзда тутилган.

Фурсатдан фойдаланиб, Ўзбекистон Республикаси билан ҳамкорлиқни мус-таҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиб ке-лаётган мамлакатимиздаги хорижий дипломатик корпус ва халқаро ташки-лотлар вакилларига ўзининг чуқур миннатдорчилигимни билдираман.

Хурматли ватандошлар, азиз меҳ-

монлар!

2020 йилда Иккинчи жаҳон урушида қозонилган Ғалабанинг 75 йиллиғи халқаро миқёсда кенг нишонланади.

Бизнинг мард, енгилмас ва олижа-ноб халқимиз буюк Ғалабани таъмин-лашга беқийс ҳисса қўшгани билан бар-чамиз ҳақли равишда фахрланамиз. Бу қонли урушда жами 1,5 миллиондан зиёд Ўзбекистон фарзандлари тинчлик ва озоодлик учун мардона жанг қилга-ни, уларнинг ҳар уч нафаридан бири ўз яқинлари бағрига қайтмагани, эл-юртимизнинг фронт ортида кўрсатган жасоратини халқимиз ҳеч қачон унутмайди.

Биз уруш ва фронт орти фахрийла-рини фақатгина байрамларда эмас, балки доимо эъзозлаб, ардоқлашимиз, уларнинг соғлиғи ҳақида ҳар куни, ҳар соатда ўйлашимиз лозим. Жорий йил-да уларга ҳар томонлама эътибор яна-да кучайтирилади. Жумладан, мамла-катимизнинг энг яхши санаторийлари-да уларнинг саломатлигини мустаҳкам-лаш учун қулай шaroитлар яратамиз.

Уруш йилларида халқимиз кўрсатган ҳақиқий жасорат ва матонатни кино, театр санъати, бадий-публицистик асарлар, илмий тадқиқотлар орқали кўрсатиш, аҳоли, айниқса, ёшларимиз-га тасвирчан тарзда етказиш бўйича катта ишлар олиб боришмоқда. Хусу-сан, Ташкент шаҳрининг Олмазор ту-манида муҳташам “Ғалаба боғи” бунёд этилмоқда.

Бир сўз билан айтганда, Хотира ва Қадрлаш кучи ва Ғалабанинг 75 йилли-ғини ҳар томонлама муносиб ва юқори савияда нишонлаш учун тайёргарлик иш-ларини пухта ташкил этишимиз керак.

Муҳташам юртдошлар!

Биз бундан уч йил олдин мамлака-тимиз тараққиётини янги босқичга кўта-риш мақсадида буюк ишларни бошла-ганмиз. Халқимизнинг ақл-заковати, куч-қудрати ва салоҳиятига таяниб, биз бу йўлда дастлабки, лекин ўта муҳим ва салмоқли натижаларга эришмоқда-миз. Энди ана шу ютуқларимизни мустаҳкамлаб, янада дадил ва улкан қадамлар ташлашимиз шарт. Чунки юртимиздаги ислохот ва ўзгаришлар жараёни ортга қайтмайдиган тус олиб, ҳал қилувчи паллага кирмоқда.

Натижадорлик ҳаммамиз учун бош талаб, асосий мезонга айланмоқда. Бу борада 2020 йил барчамиз учун алоҳи-да синов ва масъулият йили бўлади. Энди кечаги ютук ва марралар, бизни сира қониктирмайди. Нега деганда, бу-гунги Ўзбекистон кечаги Ўзбекистон эмас. Бугунги халқимиз ҳам, кечаги халқ эмас.

Амалий натижа билан мустаҳкам-ланган, ўз меваси, ҳосилини бе-раётган ислохот одамларининг қал-бига, юрагига тез кириб боради. Ва бундай ислохотни, бундай шиддат-ли жараёни ҳеч ким, ҳеч қандай куч тўхтада олмайди.

Энг муҳими, ислохотларимиз са-марасини юртимизда яшаётган ҳар бир инсон, ҳар бир оила бугун ўз ҳаётида ҳис этиши керак. Бунинг учун барча бўғиндаги раҳбарлар фоизлар, рақамлар, қозоннинг ор-тидан қувмасдан, ҳар бир фуқаро учун, унинг ҳаётий манфаатларини таъминлаш учун ишлаши шарт. Шунда нуруний кексаларимиз, муҳтарам отахон ва онахонларимиз, хурматли аёлларимиз, азиз фарзанд-ларимиз, жажжи набираларимиз, кўп миллатли бутун халқимиз биз-дан рози бўлади.

Бугунги Мурожаатномада баён қилинган ҳар бир мақсад ва вазифага, уларни амалга оширишга айнан шу нуқтаи назардан ёндашсак, ҳар томон-лама тўри бўлади.

Вазирлар Маҳкамаси ҳудуд раҳбар-лари билан биргаликда Мурожаатнома-да белгилаб берилган барча вазифа-лар ижросини сўзсиз таъминлаб, ҳар чоракда Олий Мажлис олдида ҳисобот бериши зарур.

Президент Администрацияси ва ҳуку-мат Олий Мажлис палаталари билан биргаликда 20 кун муддатда 2020 йил-га мўлжалланган давлат дастури лойи-ҳасини пухта тайёрлаб, тасдиқлаш учун киритсин.

Шу ўринда яна бир муҳим масалага алоҳида эътиборингизни қаратмоқчи-ман.

Ўтган 3 йил мобайнида Ўзбекистон-да сўз эркинлигини таъминлаш, омма-вий ахборот воситаларини ҳар томон-лама ривожлантириш, журналист ва блогерларнинг эркин фаолият юрти-ши ва иход қилишлари учун ҳуқуқий асослар ва кенг имкониятлар яратил-ди. Бундан кейин ҳам “тўртинчи ҳоқи-мият” вакиллариинг эркин ва ҳолис фаолият юртишлари, мамлакатимиз-да амалга оширилаётган жадал исло-хотларни халқимиз ва халқаро ҳамжа-мият учун ошқ-оқидин ёритишлари учун барча шарт-шaroитларни яратамиз.

Жойлардаги муаммо ва камчилик-ларни руй-рост очиб бериш, уларни ҳаққоний ёритишларида мен профес-сионал журналистларни ҳамиша ва ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга тайёр-ман.

Азиз дўстлар!

Имом Бухорий бобомиз ўз китобла-рида келтирган муборақ ҳадисда айтилгандек, **“Барча амаллар ният-га қараб бўлади”**.

Дарҳақиқат, пок ниятлар билан бош-ланган ҳайрли ишлар, албатта, ихобат бўлади.

Бугун биз ҳам танти, сабр-қаноатли ва меҳнаткаш халқимиз билан бирга улуг мақсадларни белгилаб, маррани баяндаб олмақдамиз.

Олдинда бизни улкан вазифалар, катта имкониятлар кутмоқда.

Бир ҳақиқатни ҳеч қачон унутмай-лик: биз буюк тарих, буюк давлат, буюк маданият яратган халқимиз. Биз — ҳеч қачон меҳнатдан қочмайди-ган, қийинчиликдан қўрқмайдиган, адолатни қадрлайдиган, азму шиқоатли, буюк халқимиз.

Барчамиз бир тану бир жон бўлиб, яқдил ва аҳил бўлиб ҳаракат қилсак, ҳалол-поқ бўлиб, яхши ният билан меҳнат қилсак

ҲАММАМИЗ УЧУН ЗАМОНАВИЙ БИЛИМЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШ, ЧИНАКАМ МАЪРИФАТ ВА ЮКСАК МАДАНИЯТ ЭГАСИ БЎЛИШ УЗЛУКСИЗ ҲАЁТИЙ ЭҲТИЁЖГА АЙЛаниши КЕРАК

Президентимизнинг Олий Мажлисга йўллаган Мурожаатномаси ўз кўлами, янги ғоя ва ташаббуслар ҳамда таҳлилларга бойлиги билан барча юрдошларимиз қалбидан чуқур жой эгаллади.

Хусусан, Шарқ донишмандларининг:

“Энг катта бойлик — бу ақл-заковат ва илм, Энг катта мерос — бу яхши тарбия, Энг катта қашшоқлик — бу билимсизликдир!”

деган ҳикматларидан келиб чиққан ҳолда билдирган фикрлари ҳамда 2020 йилга “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” деб ном берилиши илм ва маърифатни ўзгача эъозлайдиган халқимиз учун аини муддао бўлди. Парламент аъзолари, турли соҳа вакилларининг Мурожаатнома хусусидаги фикрлари мисолида ҳам буни кўриш мумкин.

ПАРЛАМЕНТ ХАЛҚ ВА ПРЕЗИДЕНТ ИШОНЧНИ ОҚЛАЙДИ

Нурдинжон ИСМОИЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси
Конунчилик палатаси Спикери:

Давлат бошқаруви тизимини такомиллаштириш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Бундан кейин давлат идоралари фақат халқ учун, халқнинг манфаати учун ишлаши тўғрисидаги принципиал масалаларни илгари сурди. Бунда ҳар бир соҳа вакиллари халқ манфаатидан келиб чиқиб, ўз иш услубини олиб бориши кераклигини ўқтирди.

Мурожаатномада юртимизда 2020 йилни “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” деб эълон қилиш таклиф этилди. Таъкидлаш жоизки, илм-маърифат ҳам, рақамли иқтисодиёт ҳам бугунги кундаги энг долзарб масалалардандир. Албатта, олдимизга қўйган барча мақсадга, улкан орузларга эришишимиз учун илм, билим, маърифат керак, ах-

борот-коммуникация технологияларини ҳамма соҳага бирдек жорий этиб, ривожлантириш зарур бўлади.

Шу маънода, айтиш кераки, бугунги янги парламентимиз олдида жуда катта вазифалар турибди. Буни биз — парламент аъзолари яхши англаб, ҳис этиялми.

Бу галги Мурожаатноманинг ўзига хосликларидан бири, назаримда, у янги демократик сайловлардан кейин шаклланган парламентга йўлланяпти. Иккинчидан, парламентнинг қўйи ва юқори палатаси, Ҳукумат шакллантирилганидан сўнг Президентимиз Мурожаатнома билан чиқди. Бунинг, албатта, ўзига хослиги бор. Айтиш жоизки, давлатимиз раҳбари кейинги пайтларда жуда улкан ишонч билан, ҳеч иккиланмасдан парламент ва маҳаллий Кенгашлар депутатларига катта-катта ваколатлар берди.

Мана, бугунги Мурожаатномада ҳам яна бир қатор қўшимча ваколатлар берилиб, янги вазифалар юклатилди. Албатта, биз буларнинг ҳаммасини инобатга олиб, қаттиқ ишлашимиз керак.

Айни пайтда парламент қўйи палатасида 12 та қўмита тузганмиз. Уларнинг ҳар бири ушбу Мурожаатномадан келиб чиқадиган муҳим вазифаларни белгилаб олишга алақачон киришди. Мурожаатномада бешта сиёсий партия фракциясига ҳам ўз сайловчиларининг билдирган ишончини оқлашда дастурий қўлланма бўла оладиган аниқ вазифалар белгилаб берилди.

Биз, депутатлар корпуси давлатимиз раҳбарининг Мурожаатномасида келтирилган вазифаларнинг барчасини амалга оширишга, унда илгари сурилган ғоя ва ташаббусларни ҳаётга изчил татбиқ этишга тайёرمىз. Бунга салоҳиятимиз ҳам, қурбимиз ҳам етади, деб айта оламиз. Мурожаатномами яна бир бор чуқур ўрганиб, зарур чора-тадбирларни белгилаб олган ҳолда, юқори палата ва маҳаллий Кенгашлар билан ҳамкорликда давлатимиз раҳбари халққа эълон қилган ана шу улғурғор вазифалар, йўналишлар ҳамда топшириқларни амалга оширишга ўз ҳиссамизни қўшамиз.

ИСЛОҲОТЛАРНИНГ ҚОНУНИЙ АСОСЛАРИНИ ЯРАТИШ — ЗИММАМИЗДАГИ УСТУВОР ВАЗИФАЛАРДАН БЎЛИБ ҚОЛАДИ

Танзила НОРБОВА,
Олий Мажлис Сенатининг Раиси:

— Бу йил Президент Шавкат Мирзиёев учинчи маротаба Мурожаатнома тақдим этди, бу сафарги Мурожаатнома алоҳида мазмун ва моҳияти билан ажралиб туради. Чунки Ўзбекистонимиз ўз тараққиётининг энг долзарб палласига кириб келяпти. Мўҳими, Мурожаатномада халқимиз ҳаётининг барча жиҳати тўлиқ қамраб олинди. Давлатимиз раҳбари томонидан алоҳида эътибор қаратилмаган ҳеч бир савол ёки масала қолмади.

Бугун маълум маънода уч йил давомида ўтказилган барча соҳадаги ислохотларнинг дастлабки янгуллари сарҳисоб қилинди. Бундан ташқари, 2019 йилда амалга оширилган ислохотларга қисқача яқун эсалди. Халқимизнинг фидокорона меҳнати туфайли “Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили” деб номланган 2019 йилда катта натижаларга эришдик.

Уларнинг кўлами шу қадар кенгики, бугунги кунда янгилашлар кириб бормаган тармок, ҳудуд ва ҳаттоки, ислохотлар дерахманд бўлмаган оила қолмади, десак, муболаға бўлмайди.

Мурожаатномада тараққиётимизнинг яқин истиқболдаги режалари белгилаб берилди. Энг аввало, яқинда “Янги Ўзбекистон — янги сайловлар” шiori остида ўтказилган сайловлар натижасида республикада яратилган янги сиёсий муҳит демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш талаб қилади. Парламент сайлов жараёнини такомиллаштириш мақсадида бундан кейин ҳам Марказий сайлов комиссияси билан ҳамкорликни кучайтиради.

Президентимиз 2020 йилни “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” деб белгилаб берди. Истиқболга мўлжалланган “Рақамли иқтисодиёт — 2030” дастури ишлаб чиқиш зарур. Бу макроектсий рақамли иқтисодиёт ва инфляцияни жиловлашни таъминлашга, шунингдек, соғлом рақобатга ва ҳар қандай қўриқинидаги коррупциянинг ол-

дини олишга қўмаклашади. Боз устига, коррупцияга қарши курашиш нафақат парламентнинг, балки бутун жамиятнинг асосий мақсадида айланиши керак. Мамлакат раҳбари Президент ва парламентга ҳисобдор коррупцияга қарши махсус орган тузиш ташаббусини илгари сургани ҳам бежиз эмас.

Сенаторлар мамлакатда камбағилликка қарши курашга қаратилган концепцияни ишлаб чиқиш масаласи юзасидан ўз таклифларини тайёрлайди. Бундан ташқари, фаолиятимизда “Жамият — ислохотлар ташаббускори” тамойилига оғимай риоя этилади. Халқ билан мулоқот янада жонлантирилади. Охириги уч йилда бу йўналишдаги ишлар юқори даражага олиб чиқилди. Сайловлар кампаниясига қўтарилган барча масала таҳлил қилинади, аҳолини ташвишга солаётган муаммоларни ўрганишга эътибор қўйилтирилади. Якунида уларни ҳал этиш бўйича “Йўл харитаси” ишлаб чиқилди. Бундан буён сенаторлар жойларда кўпроқ бўлиб, ҳудудларни ривожлантиришга доир долзарб масалаларни ўрганиш бўйича маҳаллий Кенгашлар ва маҳаллий давлат ҳокимиятининг бошқа органлари билан биргаликда тадбирлар ўтказилади. Шу муносабат билан алоҳида қайда этиш лозимки, Жамоатчилик палатасининг ташкил этилиши давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очикилиги ҳамда ошқорлашга оид демократик принципларга тўлиқ жавоб беради. Шунингдек, бу давлат органи ва жамоатчилик ташкилотлари ҳамкорлигида ижтимоий шерилик принципини амалга оширишга, ҳудудларни ривожлантириш дастуруларини ишлаб чиқишда кенг жамоатчилик иштирокини фаоллаштиришга, янги қонунлар қабул қилишга қўмаклашади.

Мурожаатномада ижтимоий соҳа устуворлиги белгилаб берилди. Шундан келиб чиққан ҳолда, парламент ижтимоий сиёсатни амалга ошириш, аҳолини мактабгача таълим ва бошқа

таълим муассасаларига жалб қилишни кенгайтириш, айниқса, Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари билан боғлиқ муаммоларни ўрганиш масалаларига алоҳида эътибор қаратади. Маъбурий тиббий сугурта, ижтимоий сугурта бўйича қонунлар, Экология кодексини ишлаб чиқиш, уларда барча ҳудуд манфаатларини бирдек ҳимоя қилиш юзасидан жиддий иш олиб борилади.

Шу билан бирга, амалдаги қонунларнинг самарали ижроси устидан парламент назоратини кучайтириш масаласига ҳам жиддий эътибор қаратамиз. Ҳокимлар ва маҳаллий ижро органларининг жойлардаги халқ депутатлари шаҳар, туман Кенгашлари олдида ҳисобдорлигини ошириш масаласи ҳам бежиз тилга олинмади. Қолаверса, парламент ҳокимлар ваколатларини қайта қўриб чиқиш масалаларига эътиборни қўйилтирилади. Бу масалаларнинг барчасини Сенат Адлия вазирлиги билан бирга ўрганиши лозим.

Албатта, мамлакатимиз тараққиёти билан боғлиқ барча соҳада ислохотларнинг қонуний асосларини яратиш — зимма-миздаги устувор вазифалардан бўлиб қолади. Биз ўз фаолиятимиз механизмларини такомиллаштириш, кенг жамоатчилик вакиллари фаолиятини ошириш устида қатъий иш олиб борамиз.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлисга Мурожаатномасида қўтарилган барча масалаларни Сенат аъзолари яқин истиқболда ва жорий йилдаги ўз фаолиятининг асосий йўналишларини аниқлаб олиш учун ҳар томонлама чуқур ўрганади.

ГЕОЛОГИЯ СОҲАСИГА БЮДЖЕТДАН 2 ТРИЛЛИОН СЎМ МАБЛАҒ ЙЎНАЛТИРИЛМОҚДА

Бобир ИСЛАМОВ,
Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси раиси:

— Юртбошимизнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасини геология-қидирув соҳаси мутахассислари катта хурсандчилик билан қарши олишди. Чунки унда иқтисодиётнинг қатор муҳим тармоқлари, жумладан, геология-қидирув соҳасини тубдан ривожлантириш лозимлиги алоҳида таъкидланиб, жорий йилда истиқболли қонунларни аниқлаш ва мавжуд захи-

раларни кўпайтириш учун бюджетдан 2 триллион сўм маблағ ажратилаётгани айтилди. Яширишининг ҳолати йўқ, яқингача геология соҳасида қатор муаммолар мавжуд эди. Айниқса, илмий изланишлар жараёнига жалб қилинган асбоб-ускуналар ҳамда техникалар анча эскирган, самарадорлиги эса ўта пайсайд кетган, қисқаси, замонавий талабларга жавоб беролмайдиган ҳолатга келиб қолган. Давлатимиз раҳбарининг эътибори ва қамқорлиги билан 2017 — 2019 йилларда 872 донга замонавий техника, асбоб-ускуналар, шунингдек, лаборатория жиҳозлари харид қилиниб, ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Бундан ташқари, Президентимизнинг таклифлари асосида соҳанинг бугун-

ги ҳолати чуқур ўрганилиб, уни замонавий даражага олиб чиқиш, жаҳон талабларига мослаштириш бўйича “USGS” (АҚШ) геологик хизмати, “Boston Consulting Group” халқаро консалтинг компанияси каби нуфузли хорижий ташкилотлар фикрларини беришди. Улар инобатга олинган ҳолда, республика минерал-ҳом ашё базасини ривожлантириш ва қайта тўлдириш давлат дастури янги ҳаётга келтирилган, аниқ пайтда Энергетика, Молия, Иқтисодиёт ва саноат вазирликлари билан келишилмоқда.

Эътиборлиси, соҳадаги лоийҳаларнинг молиявий манбалари, ижрочилари ва муддатлари аниқ белгиланган. Асосий йўналишлардан бири — регионал геологик изланишларни ташкил қилиш натижасида фойдаланиш маълумларини янги истиқболли маълумларини қидириш улуши кескин оширилади.

ХОТИН-ҚИЗЛАР УЧУН КАТТА ИМКОНИЯТ

Элмира БОСИТХОНОВА,
Ўзбекистон Республикаси
Боз вазирининг ўринбосари, Ўзбекистон
Хотин-қизлар қўмитаси раиси, сенатор:

— Таҳлилимча, Президентимиз парламентга Мурожаатномасида “Жамият — ислохотлар ташаббускори” деган янги ғоянинг қўндалик фаолиятимизга тобора чуқур кириб бораётганини эътироф этди. Бу халқимиз маълум маънода ўз келажагини яратишда ўзи ташаббускор бўлади, деганидир. Узоқ йиллардан буён ислохотлар ижросини ва кузатувис сифатида айта оламизки, аллақачон илм-маърифатга қучли эътибор қаратиш масаласи ҳаётий заруратга айланиб бўлган. Президентимиз айтганидек, илм-маърифатсиз қўндалик иқтисодиёт эмас, бизга илм-маърифат билан йўғун ривожланган иқтисодиёт керак. Шу боис ҳам 2020 йилнинг мамлакатимизда “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” деб эълон қилинган бугун халқимизни қувонтирди.

Яна бир қувончли ҳолат, Мурожаатномада грант асосида олий таълим оlishида қизлар учун алоҳида қўшимча имтиёзлар берилиши, Хотин-қизлар қўмитаси бу борада номзодлар тайёрлаш тизимини яратиш лозимлиги ҳақида айтилди. Тўғриси, олий таълим йўналишларидаги фаолиятини янада кучайтиради.

келар эди. Қизларимиз учун Зулфия мукофотидан бошқа олий таълимга имтиёз берувчи айнаи восита йил.

Хотин-қизлар қўмитаси Мурожаатномадан келиб чиққан ҳолда, аёллар бандлигини таъминлаш, тадбиркорлигини ривожлантириш, уларнинг сиёсий ва ижтимоий ҳаётдаги иштирокини янада фаоллаштириш, айниқса, ёрдамга муҳтож аёлларни қўллаб-қувватловчи нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларига грантлар ажратиш, аёллар масалалари бўйича парламент эшитувини ташкил этишга доир таклифларни Олий Мажлис Конунчилик палатаси ва Сенатга киритиш йўналишларидаги фаолиятини янада кучайтиради.

Таъкидланганидек, ўтган уч йилда 1989 нафар, 2019 йилнинг ўзида 859 нафар фуқарога нисбатан оқлов ҳуқуқи чиқарилди. Қолаверса, ўтган йилда 3081 нафар шахс суд залидан

ҲАҚИҚАТ ВА АДОЛАТНИ ҚАРОР ТОПТИРИШ ЙЎЛИДА АСТОЙДИЛ МЕҲНАТ ҚИЛАМИЗ

Козим КОМИЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси:

— Давлатимиз раҳбари парламентга йўллаган Мурожаатномасини катта ҳаяжон билан тингладик. Унда юртимиз тараққиётига дахлдор энг устувор вазифалар, ташаббуслар, таклифлар илгари сурилдики, булар орасида ҳар доимидай ҳақ-ҳуқуқ тизимига ҳам алоҳида тўхталиб ўтилди. Соҳани янада такомиллаштиришга, айниқса, судлар мустақиллигини таъминлашга оид фикрлар баён қилинди.

Таъкидланганидек, ўтган уч йилда 1989 нафар, 2019 йилнинг ўзида 859 нафар фуқарога нисбатан оқлов ҳуқуқи чиқарилди. Қолаверса, ўтган йилда 3081 нафар шахс суд залидан

озод қилинган бўлса, 2623 нафар фуқарога асоссиз қўйилган моддалар айбловдан чиқарилиди. Президентимиз алоҳида қайд этганидек, эндиликда суд орқали фуқаролар ҳуқуқлари тиклангани билан чекланиб қолмасдан, нима сабабдан судгача бўлган тергов жараёнида инсон ҳуқуқи ва эркинликлари бузилган, деган саволни ҳам қўндаланг қўйдиган, таъкидлар учун жавоб берадиган вақт келди. Эски тузумдан қолган суд қарорларини прокуратура томонидан қазириб олиб, ўрганиш амалиётини чеклаш лозим.

Биз, суд органлари ходимлари келгусида Президентимиз то-

монидан белгилаб берилган ана шундай одил тамойилларни ҳаётга изчил татбиқ этиш, асосийли, юртимизда ҳақиқат ва адолатни қарор топтириш йўлида астойдил меҳнат қиламиз. Зеро, Юртбошимиз таъбири билан айтганда, суд оstonасига қадам қўйган ҳар бир инсон Ўзбекистонда адолат ҳукм сураётганига тўла ишонч ҳосил қилиши керак.

ОНА ТИЛИ ТАЪЛИМИ ЯНГИ БОСҚИЧГА ЧИКАДИ

Шерзод ШЕРМАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси
халқ таълими вазири:

лади. Бу баркамол авлод таълим-тарбияси йўналишида жаҳон стандарти даражасига эришишимизда муҳим аҳамият касб этади.

Юртбошимиз илгари сурган энг муҳим ташаббуслардан яна бири она тили бўйича билимни баҳолашнинг миллий тест тизимини яратишдир. Бу ўзбек тили таълимининг ривожлантиришда ҳам ғоятда аҳамиятлидир.

Бугунги кунда мамлакатимизда фарзандларимизга 7 та тилда таълим берилсада, ўзбек тилида дарс бериладиган мактаблар салмоқли ўринни эгаллайди.

Таълим муассасаларида ўзбек тилини ўқитишни такомиллаштириш бўйича кенг кўламли ишларни олиб бораёмиз. Аввалги дастурларда, асосан, грамматикага кўп эътибор қаратилган. Шунинг учун, тилини имкон борида соддароқ ва тушунарлироқ

ўргатиш мақсадида мутахассислар томонидан ўқув дастури ва дарсликлар қайта қўриб чиқилмоқда. Тилни ўрганишда нафақат грамматика, балки ҳаётда у тилдан фойдаланиш учун кўнма-лар ҳосил қилиш жуда муҳим. Шу вақтгача 4 та кўнма — ўқиш, ёзиш, гапириш ва айтишни ҳосил баҳолайдиган тизим ўзбек тили учун яратилмаган.

Президентимиз ташаббуси билан хорижий тажрибадан келиб чиққан ҳолда, TOEFL, IELTS, TORIC каби билимни баҳолаш синови тилимларига ўхшаш ўзбек тили бўйича миллий синов тизимининг ишлаб чиқилиши мактаб ўқувчиларининг ўзбек тилини янада яхшироқ ўрганиши, яхшироқ ўқиб тушуниши, равоқ гапириши, ўз фикрларини бемалол ёзма ифода этишга имконият яратади.

Фарход САЛАМОВ,
акциядорлик тижорат
Халқ банки бошқаруви раиси:

ҳеч бир тармок эътибордан четда қолмади.

Бевосита ўзим фаолият юритаётган соҳадан келиб чиқиб фикр билдирадиган бўлсак, давлатимиз раҳбари томонидан 2020 йилга “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” деб ном берилиши биз учун жуда катта масъулият қўяди. Чунки Мурожаатномасида айтилганидек, банк тизимига рақамли технологияларни қўллаш, янги банк маҳсулотларини жорий этиш бугунги давр талабига айланмоқда. Ваҳолонки, биз бу бўйича замон талабларидан анча оққанда

миз. Шундан келиб чиқиб, Халқ банки ўз олдида қўллаб устувор ва долзарб вазифаларини белгилаб олди. Имониятларимиздан унумли фойдаланган ҳолда, ҳозирги мавжуд 879 та банкдаги нисбатан 1 200 тага, “Банк хизматлари марказлари”ни 89 тага етказамиз. Шунингдек, Тошкент шаҳрида 5 та “Смарт офис” ишга тузилди. Шу орқали янги хизмат турларини қўлайитириб, ҳар бир мижозга тўғри келадиган ўртача 1,3 та хизматлар 3 тага қўйилтирилади.

“Xalq mobile” мобил иловасининг янги версиясини ишлаб чиқиб, ундан фойдаланувчилар

сонини 34 мингтадан 1,5 миллионга етказишга режалаштирдик. Мижозларга қўшимча қўлайликлар яратиш йўлида 30 та автоматлаштирилган тўлов қабул қилиш машинаси ўрнатилди.

Мижозларга узлуksиз хизмат кўрсатишни таъминлаш мақсадида Жиззах шаҳрида “Call center” ташкил этилади. Ҳозирги кунда банкимизда “Call center” мавжуд. Бироқ улар фақатгина телефон қўнғирогига жавоб бериб, уни банк ходими улайди, ҳолос. Бу билан замон талабига мос хизмат кўрсатиб бўлмайди. Янгидан иш бошлаётган “Call center”да эса банк ходимлари томонидан мессенжер, телефон, видеоалоқа ва ижтимоий тармоқлар орқали мижозлар мурожаатлари қабул қилиниб, сифатли ва тезкор

хизмат кўрсатиш тизими йўлга қўйилди. Жорий йилда мижозлар эҳтиёжларини чуқур таҳлил қилган ҳолда, 10 та янги жозибдор хизмат тури амалиётга татбиқ этилади.

Умуман, банкимизда кенг кўламли трансформацияни амалга ошириш учун жаҳоннинг нуфузли банкларидан етук мутахассис ва консултантлар жалб қилияпти. Бундан ташқари, хорижий йирик компаниялари билан ҳамкорликда банкимиз дастурий тизимини бутунлай янгилаяпти.

Ана шундай саъй-ҳаракатларнинг барчасида давлатимиз раҳбарининг йўл-йўриқ ва қўрсатмалари биз учун муҳим дастур ва асос бўлади.

«Халқ сўзи».

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 156. 60 552 нусхада босилди, ҳажми — 3 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоиси келишилган нархда.

Газетимиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг:

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибхона 71-233-10-28; Ўқоқлар 71-232-11-15.

Таҳриратта келган қўғамалар тақрир қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳрират компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:

100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-йў.

Навбатчи муҳаррир — Ф. Абилов.
Мусаҳҳих — С. Исламов.

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буёқ Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 02.00 Топширилди — 04.30

1 2 3 4 5 6

Халқ сўзи

Народное слово

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Конунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси